

Åklagarbundet

Hovrätten för Nedre Norrland

HÄLSINGLANDS
TINGSRÄTT
Doha 03

INKOM: 2025-12-21
MÅLNR: B 2509-25
AKTBIL: 79

Överklagande av Hälsinglands tingsrätts dom den 9 december 2025, B 2509-25

Klagande

Kammaråklagarna Elin Källberg och Fatma Celic, Åklagarkammaren i Gävle

Motpart

Hast, Hans Liam Erik
19990315-2156
Strömsbruksvägen 25 A, LGH 1002
829 95 HARMÅNGER

Offentlig försvarare

Tiberg, Nina
Tiberg advokater AB
Södra Skeppsbron 6
802 80 GÄVLE

Saken

Mord

Yrkanden

Vi begär att hovrätten, med ändring av tingsrättens dom i påföljdsdelen, bestämmer straffet för Liam Hast till fängelse på livstid.

Grunder

Tingsrätten har kommit fram till att straffet för brotten ska bestämmas till fängelse i 18 år. Tingsrätten har i sina domskäl redovisat omständigheter som är av betydelse i påföljdsfrågan och har därvid redogjort för såväl sådant som talat för ett tidsbestämt straff som för ett livstidsstraff. Vid en sammanvägd bedömning landar tingsrätten i slutsatsen att det inte finns tillräckliga skäl för ett livstidsstraff.

Vi menar att den bedömningen inte är given. Det finns visserligen någon omständighet som kan tala för en mildare bedömning, nämligen den tilltalades

psykiska särdrag. Dock föreligger också flertalet försvårande omständigheter som med styrka talar för ett livstidsstraff, vilket kommer att framgå nedan.

Tingsrätten har vid sin bedömning vägt in att brottet begåtts med likgiltighetsuppsåt. Den bedömningen kan ifrågasättas. Det finns flera omständigheter såväl vid själva gärningsögonblicket som både före och efter gärningen som enligt vår uppfattning talar starkt för att brottet begicks med direkt uppsåt eller i vart fall insiktsuppsåt. Utfallet i denna fråga är av betydelse för påföljdsbestämningen.

Närmare om påföljdsbestämningen vid mord

Den 1 januari 2020 trädde nya regler i kraft avseende påföljd för mord. Enligt den tidigare regleringen skulle en person dömas till livstids fängelse om omständigheterna var försvårande. Från och med den 1 januari 2020 har lagstiftaren, i syfte att man i fler fall än tidigare skulle döma till livstids fängelse, räknat upp några försvårande omständigheter utöver de som redan finns i 29 kap. brottsbalken. I förarbetena till ändringen uttalas att mord som tidigare ledde till ett tidsbestämt straff i spannet 15-18 år, nu ska straffas med livstids fängelse (se prop. 2018/19:138 s. 16).

Som skäl för livstids fängelse anges i bestämmelsen att det särskilt ska beaktas om gärningen föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, inneburit svårt lidande för offret eller annars varit särskilt hänsynslös. Uppräkningen är inte uttömmande och en helhetsbedömning ska göras i varje enskilt fall.

Förutom de försvårande omständigheter som nämns i bestämmelsen har lagstiftaren i förarbetena uttalat att andra försvårande omständigheter knutna till själva gärningen kan medföra att straffvärdet är så högt att fängelse på livstid bör dömas ut, såsom t.ex. att brottet har inneburit ett angrepp på någon i dennes tjänsteutövning. Se Svea hovrätts dom den 26 mars 2012 i mål B 211-12 (a prop. s. 33).

Ändringarna i bestämmelsen har berörts närmare av Högsta domstolen i tre domar från 2021. Även äldre praxis kan alltså ha viss relevans när det gäller bedömning av omständigheter som är försvårande eller förmildrande.

I NJA 2021 s. 32 "Mordet med kökskniven", NJA 2021 s 377 "Mordet med brödkniven" samt NJA 2021 s 583 "Mordet med hanteln" har Högsta domstolen uttalat att utgångspunkten vid mord är att straffet ska vara 16 års fängelse om det varken finns försvårande eller förmildrande omständigheter. Innebörden av ändringen av mordbestämmelsen är att omständigheterna inte

måste vara i lika hög grad försvårande som enligt dittillsvarande rättspraxis för att motivera ett livstidsstraff.

Såsom svårt lidande har i praxis bedömts vara att offret varit utsatt för omfattande skador eller besinningslöst våld. I fallet NJA 2018 s 975 *Mordet vid återvinningstation* hade offret, som befann sig vid en återvinningsstation, huggits med eggvasst föremål flera gånger och hade ett 20 tal skador på olika delar av kroppen. En del av våldet hade utövats efter att hon hamnat på marken. Man ansåg att hon utsatts för mycket kraftigt våld och att hon varit försvarslös mot angreppet som kommit plötsligt och utan någon provokation från hennes sida. Att hon skrikit och försökt värja sig talade för att hon känt stark dödsångest. Förmildrande var dock att gärningsmannen led av en psykisk störning med en i viss mån nedsatt impuls kontroll. Dessa omständigheter föranledde att straffvärdet för gärningen ansågs motsvara 16 års fängelse i stället för 14 år som var utgångspunkten vid mord då. Notera att fallet är från tiden innan lagändringarna 2020 och sett till tidigare nämnda förarbetsuttalanden om straffvärden mellan 15-18 år, skulle straffvärdet idag sannolikt ansetts motsvara livstids fängelse.

I fallet *Mordet med kökskniven* dömes till 18 års fängelse. Här hade en man skurit en annan man i hans hem med en kniv, vilket ledde till hans död. Högsta domstolen konstaterade att offret varit utsatt för svårt lidande då det var visat att offret haft dödsångest och svåra smärtor, även om det var under en begränsad tid. Angreppet, som skett utan provokation och utan förvarning, ansågs vara brutalt och hade dessutom skett i målsägandens hem. Som förmildrande ansågs att gärningen inte var planerad utan en impulsgränning utan motiv och att gärningsmannen hade visat ånger efter händelsen, samt att gärningen begicks med likgiltighetsuppsåt. I likhet med förevarande mål hade gärningsmannen i rättsfallet vissa psykiska och sociala problem, vilket dock inte ansågs ha inneburit någon svårighet för honom att kontrollera sitt handlande. Vid en samlad bedömning av omständigheterna ansågs gärningen inte som så kvalificerat allvarlig att livstids skulle dömas ut men då det fanns flera försvårande omständigheter dömdes gärningsmannen till 18 års fängelse.

I fallet *Mordet med brödkniven* var det fråga om mord på en närstående i hemmet. En kvinna hade knivhuggit sin sambo två gånger med en brödkniv. Flera förmildrande omständigheter gjorde att straffvärdet ansågs ligga på 14 år istället för 16 år som är utgångspunkten vid mord efter lagändringen. Bland annat beaktades att gärningsmannen, dvs. kvinnan, hade varit kontrollerad och även tidigare utsatts för våld av offret. Högsta domstolen beaktade också att det var ett relativt hastigt gärningsförlopp, dock präglad av viss brutalitet.

I fallet *Mordet med hanteln* dömdes gärningsmannen till livstids fängelse och utvisning utan begränsning i tid, när han dödat sin fru i hemmet genom att slå henne i huvudet med en hantel och därefter strypa henne. Försvårande

omständigheter som togs upp i fallet var att mordet skett i hemmet, där barn fanns och att gärningen var föranledd av att kvinnan ville skiljas vilket han inte ville. Straffvärdet ansågs motsvara livstids fängelse med hänsyn till de försvårande omständigheterna.

I hovrättsdomen från Svea hovrätts mål B 211-12 dömdes en man till livstids fängelse för mordet på en kriminalvårdare genom att slå henne flertalet gånger med en batong. Som försvårande omständigheter angavs att mordet skett i offrets tjänsteutövning.

Bedömningen i aktuellt fall

Uppsåtsfrågan

Liam Hast har efter samtalet med SOS beväpnat sig med en kniv och ställt sig och väntat på att ambulanspersonalen skulle komma. Denna omständighet talar för att det har förelegat ett visst mått av beräkning från Liam Hast sida eftersom han haft tid att överväga sitt handlande. Han har sedan, omgående när ambulanspersonalen kontaktat honom och i princip utan föregående ordväxling, överfallit målsäganden. Han har huggit henne med minst tre hugg varav ett träffat i hjärtat och varit dödande. Det faktum att det varit fråga om flera knivhugg och att huggen måste ha varit förhållandevis kraftiga då åtminstone ett gått igenom flera lager med tyg och träffat i hjärtat, talar för att Liam Hast i gärningsögonblicket har haft för avsikt att döda målsäganden eller att han i vart fall måste ha varit fullt medveten om att döden skulle bli en oundviklig följd av hans agerande.

Därutöver har han, i närtid innan gärningen, vid olika tillfällen gett uttryck för tankar om att döda andra människor. Detta i samband med vårdtillfällen den 5 augusti respektive den 18 september. Det har således innan händelsen funnits i hans tankebanor att begå en gärning med dödlig utgång. Dessutom har han efter gärningen bl.a. inför polisen Moa Jern yttrat att han önskar att målsäganden var död och att han hade velat döda någon, eller liknande uttalanden. Liknande tankar har uttryckts i textmeddelanden efter gärningen.

Sammantaget talar omständigheterna därför starkt för att Liam Hast agerat med direkt uppsåt eller i vart fall ett insiktsuppsåt.

Påföljdsfrågan

Liam Hast psykiska särdrag är av viss vikt vid bedömningen och skulle i någon mån kunna tala för en mildare bedömning i påföljdsfrågan. Det bör i sammanhanget dock framhållas att Liam Hast inte vid något av de vårdtillfällen som förevarit i närtid till gärningen av läkare bedömts som psykotisk eller att det förelegat tecken på störd verklighetsuppfattning eller

liknande. Det finns inte heller några omständigheter som talar för att hans psykiska särdrag inneburit en nedsatt förmåga att kontrollera sitt handlande (29 kap. 3 § 2 p.). Liam Hasts psykiska särdrag bör därför enligt vår uppfattning tillmätas en viss, men inte påtaglig, betydelse vid bedömningen.

Vi vill dock lyfta fram följande omständigheter som är försvårande vid bedömningen av påföljdsfrågan.

Gärningen har inte föregåtts av någon provokation, ordväxling eller begåtts i hastigt mod, eller annars i en situation som urartat på något sätt. Tvärtom synes Liam Hast, som tidigare angetts, ha haft tid att överväga sitt handlande och då valt att beväpna sig och vänta på ambulanspersonalen. Detta beräknande inslag i gärningen är en försvårande omständighet.

Gärningen har även varit helt oväntad för målsäganden och hon har haft i det närmaste obefintliga möjligheter att värja sig mot det brottsliga angreppet, som skett helt utan förvarning i ett relativt trångt utrymme i trapphuset.

Målsäganden har vidare agerat i sin tjänsteutövning och har varit på platsen för att hjälpa Liam Hast, som själv ringt dit ambulansen.

Även om händelseförloppet varit relativt kortvarigt bör det också beaktas att målsäganden, som utsatts för upprepat kraftigt våld, måste ha varit fullt medveten om angreppet som riktades mot henne, eftersom hon på egen hand, skrikande, har tagit sig ut från fastigheten genom trapphuset innan hon kollapsat på gårdsplanen utanför. Hon kan därför antas ha känt såväl stark rädsla, smärta som dödsångest.

Avslutningsvis ska också vägas in att gärningen begåtts med direkt uppsåt eller i vart fall insiktsuppsåt enligt vårt resonemang ovan.

De försvårande omständigheter som föreligger är enligt vår uppfattning av sådan styrka att det sammantaget finns skäl för ett livstidsstraff.

Bevisning

Muntlig bevisning

Förhör med den tilltalade **Liam Hast**

Presentationsform: Uppspelning av videoupptagning vid tingsrätten

Vittnesförhör med **Caroline Hjälms Almqvist** om hennes iakttagelser av händelsen för att bevisa att Liam Hast högg Helena Löfgren på angivet sätt med en kniv.

Presentationsform: Uppspelning av videoupptagning vid tingsrätten

Vittnesförhör med **Moa Jern**, ingripandepolisen Hudiksvall, första patrull på plats, om hennes iakttagelser vid fastigheten kort efter händelsen för att bevisa att Liam Hast uppehöll sig i trapphuset och höll i två knivar i händerna samt att han gjorde vissa uttalanden i anslutning till detta.
Presentationsform: Uppspelning av videoupptagning vid tingsrätten

Vittnesförhör med **Ulf Naclér** om hans iakttagelser av Liam Hast på psykiatriska vårdavdelningen i Hudiksvall kort före aktuell händelse för att bevisa bl.a. att Liam Hast var våldsam på avdelningen och i samtal med vittnet uttryckt tankar om att vilja döda andra människor.
Presentationsform: Uppspelning av videoupptagning vid tingsrätten

Skriftlig bevisning

Uppspelning av larmsamtal till SOS (ombesörjs av åklagare, utskrift s. 39-42 i förundersökningsprotokollet) för att bevisa att Liam Hast kort före händelsen själv ringde och bad om hjälp på grund av självmordstankar.

Protokoll över brottsplatsundersökning (förundersökningsprotokoll s. 169-183) för att bevisa hur det ser ut på platsen och vilka spår som säkrades efter händelsen.

Beslagsprotokoll (förundersökningsprotokoll s. 582) för att bevisa att två knivar togs i beslag från Liam Hasts lägenhet efter händelsen.

Sakkunnigutlåtande från NFC (förundersökningsprotokoll s. 207-217) för att bevisa bl.a. att blod från målsäganden säkrats på en av de knivar som togs i beslag från Liam Hasts lägenhet, samt även i trapphuset på brottsplatsen.

Protokoll över klädundersökning (förundersökningsprotokoll s. 184-192) för att bevisa vilka skador som iakttagits på målsägandens kläder efter händelsen, bl.a. tre genomgående skador i jacka, t-shirt och bh.

Sakkunnigutlåtande från NFC med avseende på undersökning av textila fibrer (förundersökningsprotokoll s. 202-206) för att bevisa att den kniv som beslagtogs från Liam Hasts lägenhet hade fibrer på sig som bedöms komma från målsägandens kläder och att kniven således bedöms ha varit i skärande kontakt med kläderna.

Obduktionsrapport (förundersökningsprotokoll s. 125-143) för att bevisa att målsäganden hade flera sårskador, bl.a. i bröstet och i båda armarna, och att hon avled till följd av sårskadan i bröstområdet.

Telefonanalys avseende mobil i beslag från Liam Hast (förundersökningsprotokoll s. 219-281) för att bevisa att Liam Hast i närtid efter händelsen kommunicerat med flertalet personer via sociala medier och då bl.a. uppgett att han dödat någon och i samband med det skickat bilder på en besudlad kniv m.m.

Polisens händelserapport från den 5 augusti 2025 (förundersökningsprotokoll s. 611-615) för att bevisa att Liam Hast då själv ringde till SOS och i samtal uppgav att han haft tankar om att skada och döda andra människor.

Handläggning

Målet kan avgöras med åklagare närvarande per videolänk.

Hänvisning önskas till beslagsprotokoll samt sakkunnigutlåtanden från NFC.

Elin Källberg och Fatma Celik